

Fenger: Det er kun med Hensyn til Jitring fra det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgfreds (S. Nee), at jeg vil tillade mig en kort Bemærkning, idet han anførte som noget Betryggende, at der i Statuterne var optaget en Bestemmelse om en kongelig Commissair, som skulde have Tilshyn med Administrationen. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke er ganske enig med ham i, at deri ligger noget Betryggende, og at dette navnlig for Rigsdagen skulde være et Moment, som man maatte føle sig særlig kaldet til at tage Hensyn til, idet nemlig Tilstedeværelsen af en kongelig Commissair drager Statsstyrelsen ind i Foreningens Bestyrelse paa en Maade, som ikke er helbig. Jeg troer, at det ved den Slags Foreninger er det ene Rigtige, at de blive staaende under en selvstændig Administration i Genhold til Statuter, som ere vedtagne af Selskabet og approberede af Ministeriet. Hvor en kongelig Commissair kommer ind, dannes der en Melleminstants, som jeg ikke skjønner at være helbig, da derved indirecte kan paa- drages Krav paa og Ansvar for Statsstyrelsen, samt da det kan medføre Meddeelagtighed, i alt Fald en moralisk, dersom en saadan Forenings Forretninger ikke gaae saa godt, som man kunde ønske. Det vilde derfor efter min Mening i det Hele taget være helbigere, om en saadan Bestemmelse ikke fandtes i Statuterne.

S. Nee: Til den Bemærkning, som sidst fremkom, skal jeg gjøre opmærksom paa, at der allerede her i Landet bestaaer en Forening, hvorved der findes en saadan kgl. Commissair, nemlig den Creditforening, som for nogle Aar siden oprettedes af Godseiere, og som havde til Hensigt at fremme Selveiendom. Ved denne findes der en kgl. Commissair, og det er altsaa ikke noget Nyt. Forøvrigt skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at i andre Lande, hvor der er oprettet Creditforeninger, er det netop anseet for at være af væsentlig Betryggelse, at en saadan kgl. Commissair er tilstede; i alt Fald kan jeg ikke paa nogen Maade indsee, at det skulde være til Skade for Sagen, og det er heller ikke nogeninde tidligere blevet anseet for at kunne skade Sagen.

Schærning: Det forekommer mig, som om dette Lovforslag seer saa overmaade simpelt ud, at vi ikke kunne gaae ind paa det. Naar vi give os af med at give Love om en Creditforening, maa dennes hele Væsen være os bekendt, ikke som Noget, vi tilfældigt læse i Læsesalen, men som Noget, der faaer en bestemt Betydning ved den Form, hvorigjennem det gaaer her i Salen. Dette ligger for paa en ganske eiendommelig Maade, navnlig efterat vi have seet to Creditforeninger heri Landet, der begge have svigtet paa en Maade, man ikke maa ønske kunde gjentages. Naar man siger, at det, der giver Forventning om, at denne Creditforening vil trives godt, er, at der allerede har anmeldt sig saa betydelige Midler, bestaaer dette da ikke maaskee netop deri, at Mænd, der trænge til Kaan, som de ikke kunne faae hos de gode Creditforeninger, have meldt sig som Kaansøgere, saa at dette ikke giver nogensomhelst Sikkerhed med Hensyn til denne Lov. Det forekommer mig, at de Herrer, som ønske, at denne Lov kunde gaae igjennem, skulde have foreslaaet at bringe den i et Udvalg, som skulde have undersøgt Sagen i Forening med Indenrigsministeren, saa at vi vidste, hvad vi gave os af med, førend vi gik ind derpaa. Creditinstituter begynde her i Landet i forffjellige Former at tage en ængstelig Udvikling, og man skal derfor ikke for let hoppe til at forøge deres Antal uden at vide, hvad man giver sig af med.

S. Nee: Naar der nys fremkom den Bemærkning, at der har været nogle Creditforeninger her i Landet, som ikke have kunnet bestaae, maa det ærede Medlem vistnok ganske have overseet, at det netop var Creditforeninger, ved hvilke de Bestemmelser, her findes, ikke vare tilstede. Den ene var fremdeles ubelukkende for Kjøbstadeiendomme, men her er netop Tale om en Forening, som kun skal optage Landeiendomme, og ved den anden Creditforening, med hvilken det gik saa uheldigt, fandtes der ingen kgl. Commissair, og der fandtes heller ikke den Garanti, som er tilstede her derved, at Repræsentantskabet sanctionerer Kaanet tilligemed Directionen. Ved første Behandling var der Ingen, der tog Ordet; det lod dengang til,